

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо встановлення розміру заробітної
плати посадовим особам органів державної влади, місцевого
самоврядування та державних підприємств»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Питання оплати праці та винагороди окремим категоріям чиновників центральних і місцевих органів виконавчої влади, а також керівникам державних підприємств за останні місяці набуло скандального розголосу. Значні суми, які були опубліковані самими міністерствами не відповідають соціальному рівню життя громадян України та економічній ситуації загалом. Ми потрапили в ситуацію, коли Україна на шляху до Євросоюзу, випала з європейської практики нарахування заробітних плат чиновникам, де заробітні плати прив'язані до середніх та мінімальних виплат, і різниця коливається на допустимому рівні, коли у високопосадовців зарплата в три-п'ять разів вища.

Для прикладу можна взяти сусідню Польщу. Зарплата топ-чиновників визначається законом «Про оплату праці осіб на керівних посадах», який був прийнятий ще в 1981 році, і лише технічно змінювався. Відповідно до цього документа, зарплата топ-чиновників прямо залежить від розміру базової суми, яку щороку фіксують в держбюджеті. Базова сума це еквівалент нашого прожиткового мінімуму.

У законі про зарплати чиновників зазначено, що, наприклад, зарплата прем'єра становить 6,2 розміри базової суми, а ще 2 розміри базової суми – надбавка, або функціональне доповнення до зарплати. Разом зарплата прем'єра – 8,2 розміри базової суми (або прожиткового мінімуму). Зарплата міністра – 7,1 базової суми. Спікери Сейму і Сенату отримують по 6,56 базової суми, і т.д.

Розмір базової суми в Польщі не змінювався 10 років, але з 2020-го його збільшили – з 1800 польських злотих до 1917. Таким чином, зарплата польського прем'єра зросла цього року до 15,7 тис. злотих на місяць (близько 4 тис. доларів, міністра – до 13,6 тис. злотих (3500 доларів), і т.д. Плюс топ-чиновники мають право на доплати, які можуть становити 20%. Таким чином, зарплата, скажімо, міністра може перевищувати 15 тис.

Основна зарплата депутата в Польщі – близько 10 тис. злотих на місяць. Але до неї додаються надбавки і гроші на депутатську діяльність (помічників, переїзди), які разом із зарплатою можуть становити до 25 тис. злотих (6585 доларів).

Зарплата президента становить 20 тисяч злотих на місяць (це приблизно 5200 доларів. До цієї суми входить базовий оклад – 12,4 тис. злотих, допомога 5,3 тис. і надбавки.

Усі ці суми прив'язані до середньої та мінімальної заробітних плат. Наприкінці 2019 року середня зарплата в Польщі становила 5182 злотих на місяць. Мінімальна – 2250 злотих (без вирахування податків). Таким чином, зарплати депутатів і міністрів лише вдвічі-втричі вищі за середні

зарплати і вчетверо-вшестеро вищі за мінімальні. Приклади інших європейських країн говорять про аналогічні підходи в розрахунках.

З приводу заробітних плат наших високопосадовців до прем'єр-міністра України звернувся президент і зазначив, що уряд має вирішити це питання. Користуючись правом законодавчої ініціативи та виходячи з розуміння, що при наявності можливостей, самостійно самих себе обмежити в нарахуваннях буває складно, народні депутати ініціюють механізм, відповідно до якого будуть обмежені можливості здійснювати грошові нарахування, які не відповідають бюджетним показникам, не корелюються із зарплатами українців та не можуть бути дозволені загалом в силу соціально-економічного балансу країни.

Більше того, зарплати високопосадовців у 2019 році значно перевищили зарплати осіб, які займали ті ж посади у 2018 році. Так, наприклад, прем'єр-міністр Олексій Гончарук заробив у грудні 76,2 тис. грн, його попередник Володимир Гройсман – 37,5 тис. грн (причому зарплата Гройсмана щомісяця була практично однаковою). Одна з найвищих зарплат у грудні була в міністра закордонних справ Вадима Пристайка – 233,9 тис. грн. Павло Клімкін наприкінці 2018 року отримав тільки 44,3 тис. грн.

Ключовим моментом для визначення рівня заробітних плат посадовців найвищих категорій має бути співвідношення між максимальною і мінімальною заробітною платою, яка на сьогодні існує в Україні. При цьому законодавець не заперечує проти того, що оплата чиновників має бути гідною і не має провокувати його на корупційні дії. Однак в межах, які можуть бути затрачені на відповідні оплати з державного бюджету.

2. Цілі і завдання прийняття законопроекту

Законопроект розроблений з метою стабілізації економічної ситуації в країні та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання органів державної влади, місцевого самоврядування та утворених ними підприємств, установ і організацій, які використовують кошти державного бюджету, та визначає механізм впорядкування системи нарахувань та обмежень.

3. Загальна характеристика законопроекту

Проектом пропонується внести зміни до Закону України «Про оплату праці», Закону України «Про державну службу», Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», Закону України «Про статус народного депутата України» з метою встановлення розміру заробітної плати керівним працівникам органів державної влади, місцевого самоврядування та утворених ними підприємств, установ, організацій, і визначення її максимально можливих меж.

Пропонується визначити, що заробітна плата зазначених осіб не може перевищувати п'ятнадцяти мінімальних заробітних плат, крім тих місяців, у яких виплачується допомога для оздоровлення та надається оплачувана відпустка. При цьому, така допомога не може перевищувати розмір заробітної плати.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Порушені у законопроекті питання регулюються Законами України «Про оплату праці», «Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про статус народного депутата України», до яких вносяться зміни.

Прийняття законопроекту внесення змін до інших законів не потребує.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту закону не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту дозволить зменшити видатки з Державного бюджету України на оплату праці чиновникам найвищого рангу та стабілізувати соціально-економічне становище країни, заклавши в основу критеріїв видатків такі поняття, як справедливість та обґрунтованість.

Народні депутати України

Зісеев О.І. Керієв *277*
(N 348)
Керієв, 277

Горбач *274*
Полік 279

Михай (ФВ) (3.15/1.0) *Михай*

Григорко Б.В. *411*
Григорко В.М. *409*
Вельможин С.В. *334*
Суров О.С. *312*

Бабенко М.В. *296*
Бакунець П.А. *323*
Петрова Р.В. *278*
Колесник О.В. *262*
Кіт А.Б. (327) *277*